

ҚАШҚАР РУБОБИ

БОЛАЛАР МУСИҚА ВА САНЪАТ
МАКТАБЛАРИ УЧУН ЎҚУВ ДАСТУРИ

1. Уқтириш хати

Ушбу ўқув дастури болалар мусика ва санъат мактабларининг Давлат талаблари асосида «Ўзбек халқ чолғулари» йўналишининг қашқар рубоби мутахассислиги ўқитилишининг мақсад ва вазифаларини, мазмун-моҳиятини белгилайди.

Мазкур дастур ўқувчиларнинг истеъдодини, маданий савиясини, ижрочилик маҳоратларини, эшитиш қобилиятини ҳар томонлама ривожлантириш билан бирга бадиий дидини шакллантириш ва дунёқарашини кенгайтириш, миллий ва жаҳон мусикаларининг юксак намуналари билан таништириш ҳамда ижрочи – созандаларни тарбиялаш каби мақсадларни ўз олдига қўяди.

Ушбу мақсадни амалга ошириш учун қашқар рубоби мутахассислиги бўйича билимларининг бошланғич асосларини ўргатиб, уларни санъат оламига етаклаш, жаҳон классик мусиқаси ва ўзбек халқининг мумтоз мусиқа мероси дурдоналарининг юксак намуналаридан кенг баҳраманд қилиш, эстетик билимлар тарғиботини йўлга қўйиш, иқтидорли ўқувчиларни шу соҳанинг ўрта махсус таълим муассасаларига тайёрлаш каби вазифаларни амалга оширишдан иборат.

Ўқув дастури мазмунли, ранг-баранг бўлиши билан бир қаторда ўқувчининг мусикий дунёқарашини кенгайтириши, ижодий ва манавий қиёфасини шакллантириши ва ҳар бир асарни намоёишона ижро этиш кўникмасини ошириб бориши лозим. Унда ўзбек бастакорлари билан бир қаторда, қардош ва жаҳон композиторларининг асарларини ҳам бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Дарс жараёнида ўқувчилар ижрочилик кўникма ва малакаларни шакллантиришлари билан бирга мутахассислиги бўйича чолғунинг тарихий манбалари, чолғуни моҳирона ижро этиб ўтган моҳир созандалар, бастакорлар ва чолғу ясовчи усталар ҳақидаги билимларга ҳам эга бўлишлари лозим.

Ушбу ўқув дастури болалар мусиқа ва санъат мактабларининг беш йиллик таълим йўналишига мўлжалланган бўлиб, бу давр ичида ўқувчи имкони борица мусиқа ижрочилигининг профессионал маҳоратини эгаллаши ва нотага қараб ижро этиш малакасини ҳосил этиши кўзда тутилган.

Мутахассислик синфи дарсларининг таълимий жараёнини амалга ошириш шакли яқка тартибда бўлиб, 1-4-синфларда ҳар бир ўқувчи учун ҳафтасига 2 академик соатдан 5-синфлар (битирувчи) учун 3 академик соатдан ўтилиши кўзда тутилган.

Ўқувчиларнинг ўзлаштиришларини аниқлаш

Бир ўқув йили давомида ўқувчиларнинг ўзлаштириши икки маротаба аниқланади:

1. Имтихонлар мазкур ўқув дастури асосида 5 синф (битирув) ва 2 синфдан 3 синфга ўтказиш ҳамда қолган синфларда академик концертлар бўйича амалга оширилади. Унда ўқувчилар турли жанр ва характердаги мураккабликдаги 5-6 асар ижро этишлари лозим.

2. Биринчи ярим йилликдаги академик концертда ўқувчилар мутахассислик фани ўқитувчисининг танлови асосида 4-5 та турли характердаги асар (этюд ва пьесалар шулардан бири полифоник пьеса) ижро этиб беришлари лозим.

3. Иккинчи ярим йилликда ўқувчи этюд, гамма ва мусикий атамалар бўйича техник имтихон топшириши лозим

4. Битирув имтихонида ўқувчи битирув дастурини ижро этади.

Биринчи йил таълим олувчи ўқувчи (1) академик концертдан озод этилиши мумкин

5-синф битирувчиларнинг имтихон дастурининг тинглови биринчи ва иккинчи ярим йилликда ижрога баҳо қўймасдан амалга оширилиши тавсия этилади.

1-синф ўқувчиларининг ижрочилик бўйича биринчи ярим йилликдаги академик концерти (тинглови) баҳосиз, иккинчи ярим йилликдаги академик концерти эса “3”, “4”, “5” каби баҳолар билан баҳоланади.

Ўқувчиларни ижрочиликка меҳр-муҳаббат уйғотиш, ижрочилик репертуарларини кенгайтириш ва сахна маданиятини ўзлаштиришлари мақсадида III чоркда ота-оналар учун академик кечаларни ташкиллаштириш тавсия этилади. Ушбу кечаларда ижро этилган асарлар академик концертлар дастурига кирмаслиги лозим.

Нотадан ўқиш малакалари март ойида ўтказилади. Гамма, арпеджио ва машқлар ҳақида билимларини нотадан ўқиш малакаларини аниқлаш жараёнида амалга оширилиши мақсадга мувофиқ.

Бундан ташқари 5-синф (ўқишни академик лицей ва касб-хунар коллежларида давом эттирувчи) битирувчилари март ойида техник синовдан (этюд, гаммалар, арпеджио, аккордлар бўйича) ўтишлари лозим.

Биринчи ва иккинчи ўқув йилининг бошига қадар ўқитувчи ҳар бир ўқувчи учун **шахсий иш режа** тузиб олган бўлиши керак.

Ҳар бир ярим йиллик якунида ўқитувчи ўқувчининг шахсий иш режасининг бажарилишини ундаги ўзгаришларни қайд этиб боради, йил якунида эса ўқувчининг мусикий иқтидори, меҳнатсеварлиги ва ўзлаштиришига қараб кейинги ярим йиллик режаларини амалга оширади. Унинг муваффақиятлари тўғрисида тавсифнома ўқув иш режасига ёзилади.

Ўқувчининг битирув дастури биринчи ярим йиллик якунига қадар ўқитувчи

томонидан тақдим этилиши ва бўлим мудири томонидан тасдиқланиши лозим.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

Дарс ўтиш мураккаб ижодий меҳнат жараёнидир. Ўқитувчи ўқувчи билан дарс ўтишни бошлаганда, аввал уйга берилган вазифани ўқувчи ижро этаётганда хатога йўл қўйса ҳам уни тўхтатмасдан охиригача эшитиб олиш мақсадга мувофиқдир. Ўқувчи томонидан йўл қўйилган хатоларни кўрсатиш ва тушунтириш ҳамда тўғрилаш ишлари берилган асарни қайта ижро этиш жараёнида бажарилади.

Ўқитувчи тушунтириш ишларини қашқар рубобида ижро этиб кўрсатиш билан узвий боғланган ҳолда дарс ўтиши шакл ва услубий жihatдан тўғри олиб борилаётган ишдан далолат беради. Шунда ўқувчининг дарсга бўлган диққат ва эътибори тўла жалб этилади ҳамда унга кизиқиши ортади. Дарс ўтиш жараёнида уй вазифасини текшириш муҳим аҳамиятга эгадир. Мутахассислик бўйича ўқитувчи ҳар дарсда таълим-тарбия ишларининг асосий масалаларини амалга ошириш учун муайян босқичда айниқса энг қулай бўлган ва натижа берадиган воситаларини танлайди.

Қашқар рубоби сози бешта тордан иборат бўлиб:

1-2 торлари бир хил созланиб фортепианодаги **ЛЯ** биринчи октава нотасига;

3-4 торлари бир хил созланиб фортепианодаги **МИ** биринчи октава нотасига;

5 тори фортепианодаги **ЛЯ** ёки **СИ** кичик октава нотасига созланади.

Қашқар рубобини ўрганишда аввал **«ЛЯ»** ва **«МИ»** торларида чалишни ўзлаштириш тавсия этилади. Қашқар рубобда ўқувчининг техникавий ижрочилик маҳоратини ривожлантиришда гамма, арпеджио, турли машқ ва этюдларни мунтазам равишда ўрганиб, ижро этиб бориш катта аҳамиятга эгадир. Гамма, арпеджио, машқ ва этюдлар устида ишлаш жараёнида ижрочиликнинг сифатига, мизроб (медиатор)нинг майин ҳаракатига ва унинг юмшоқ ижросига, товушнинг нафислигига, ритмни аниқ ҳис этишига, бармоқларнинг аниқлилигига, позицияларнинг эркин алмашинувига айниқса мусиқавий садо (интонация) нинг аниқлилигига ва ҳоказоларга эътибор бериш зарур.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки кўп ҳолда биринчи синф ўқувчиларининг 3-4 бармоқлари куй ижроси вақтида даста тагида бўлиб қолади, бу хато албатта. Бу хатодан ҳоли бўлиш учун ўқувчига асар танлаётган вақтда ўқитувчи ўқувчига 4 бармоқ билан бошланадиган асар танлаши керак. **Шу билан биргаликда чап қўлнинг бош бармоғига катта аҳамият бериш зарур. Бош бармоқ ётган ҳолда эмас, балки тик ҳолатда бўлиши шарт.**

Ўқувчи учун ўзлаштириши қийин бўлган ўқув материални ёнлаб ўтмай, балки ўқувчида бундай қийинчиликларни енгишга кўникма ҳосил қилиш, ўзлаштиришда яхши натижаларга олиб келади. Фақат энгил ўқув материаллари устида ишлаш эса ўқувчининг мураккаб техник ижрочилик ривожланишига йўл қўймайди, маълум даражада унинг умумий мусиқавий ижрочилик

ривожланишини чеклаб қўйиши мумкин. Ҳар бир ўқувчининг асосий имкониятларига қараб ўқитувчи унга аниқ вазифа бериши ва унинг бажарилишини мунтазам равишда текшириб бормоғи мақсадга мувофиқдир.

Товуш тўлқинланиши (вибрация) характери ҳам кашқар рубоби ижрочисининг ижрочилик мақсадлари билан чамбарчас боғлиқдир. Товуш тўлқинланишини ижро этаётганда, мушакларнинг ортиқча зўриқишига йўл қўймаслик, товуш тўлқинланишини ҳосил қилиш малакасини ўзлаш-тиришдаги муҳим омилдир.

Муסיқа асарини ўрганишга киришишдан аввал ўрганилаётган асарни таҳлил этиш юзасидан ўтказиладиган мунтазам машғулотлар ўқувчининг ижрочилик камолотида катта роль ўйнайди. Масалан: янги асарни ўрганишдан аввал ўқувчини муסיқа асарининг калит олди белгилари, қайси тоналликда ёзилганлиги, асарнинг муסיқа безаклари, унинг динамик белгилари ва бошқалар билан таништирилади. Муסיқа асарининг мураккаб жойлари ўқувчига тушунтирилади ва ҳоказолар...

Янги асар берилаётган вақтда ўқитувчи аввалам бор ушбу асарни ўқувчига ўзи жўрновоз билан биргаликда аниқ ижро этиб бериши мақсадга мувофиқдир.

НОТАНИ ВАРАҚДАН ЎҚИШ ВА ТАҲЛИЛ ЭТИШ

Ўқувчининг муסיқий билимини ошириш учун шахсий ўқув иш режасидаги асарлардан ташқари уларга турли мазмундаги бир неча муסיқа асарларини варақдан ўқиш вазифаси топширилади. Мутахассислик синфида нотани варақдан ўқиш ишлари ўқувчиларнинг ўзлаштиришига ҳар томонлама ёрдам беради. Шу сабабли ўқувчи асарларни ёд олиш билан бир қаторда нотани варақдан ўқишни ҳам ўргана бориши зарур. Нота номларини варақдан ўқиш ва таҳлил этиш бири-бирига боғлиқдир.

Ўқитувчи ўқувчига варақдан ўқиш ва таҳлил этиш учун тегишли муסיқа асарларини пухта ўйлаб танлаши, бунда ўқувчиларнинг дарсга қизиқиши ва талабларини, қобилияти ва шахсий ҳусусиятларини ҳисобга олиши керак. Ўқувчиларнинг ансамбль ва оркестрда мустақил ижро этишларида ҳам нотани варақдан онгли равишда тўғри ва тез таҳлил этиш катта аҳамиятга эга.

2. Ўқувчилар тайёргарлик даражасига қўйиладиган зарурий талаблар

Ўқувчиларнинг кашқар рубоби чолғусида ижрочилик даражалари бўйича эгаллаган билим, кўникма ва малакалари таълим мазмунига мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, назарий ва амалий фаолиятлар мажмуасидан ташкил топган ҳамда улар қуйидагилардан иборат.

– кашқар рубоби созининг барча ўзига хос ҳусусиятларини билиш ва уларнинг оилаларини товуш тембрларини фарқлаш;

– турли жанр ва мураккабликдаги техник, полифоник ва композиторлар асарларидан намуналарини бадий ва техник жихатдан мукаммал, мазмунан идрок этган ҳолда ижро эта олиш;

- якка ва ансамлда жўрновоз бўла олиши, муқий асарни нотадан ўқий олиш;
- куйга тавсиф бериш;
- халқ муסיқа мероси ҳақида тушунчага эга бўлиш;
- муסיқага оид атамаларни билиш;

- мусиканинг ифода воситаларини билиш;
- ижрочилик турларини ижро садоларидан фарқлай олиш.
- мусиқа жанрларини билиш ва ижро услубидан уларни фарқлай олиш;
- ҳар бир маҳаллий услубда ўзига хос ижрочилик услублари ва чолғу асбобларини билиш;
- Фарғона-Тошкент, Самарқанд-Бухоро, Сурхондарё-Қашқадарё, Хоразм ижрочилик услублари халқ куйи намуналаридан ижро эта олиш;
- миллий мусиқа амалиётида ўзбек халқ оммавий ва касбий мусиқа жанрларининг маҳаллий услуб вариантларини тинглаб ажрата олиш;
- Жаҳон халқлари мумтоз мусиқа намуналари ва композиторлар асарларидан намуналар ижро эта олиш;

3. Йиллик талаблар ва ўқувчилар ижро этишлари учун тавсия этилган намунавий асарлар (синфлар кесимида)

1- СИНФ ТАЛАБЛАРИ

1. Қашқар рубоб қисмлари ва мизроб (медиатор) номларини билиш.
2. Чап ва ўнг қўл (алоҳида-алоҳида) қўйилиши (постановкаси)нинг асослари, нота тексти, оддий динамик, штрих ва аппликатура белгиларини ўзлаштириш ҳамда товуш жарангининг сифатли бўлишига ритм интонациясининг аниқ ва равшанлигига эришиш.
3. Ноталарнинг жойланиши ва октаваларга бўлиниши, ноталарнинг саналиши, октавалар, калитлар, динамика ва альтерация белгилари, паузаларни билиш.
4. Биринчи позицияни ўрганиш, энг оддий гаммалар ва учтовушликларни ижро этиш.
5. Энг камида 2 та мажор гаммаси ва параллел минор гаммаларини уларнинг учтовушлигини бир ёки икки октавада ўрганиш.
6. 3-4 этюд.
7. 15-20 та асарни ўзлаштириш.

1-СИНФ

АКАДЕМИК КОНЦЕРТЛАР ВА ТЕХНИК СИНОВЛАР ДАСТУРИ

I-ярим йиллик:

1. 1 мажор ва минор гаммаси ва уларнинг учтовушлиги 1 та октавада
2. 2-3та этюд (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 5-6 кичик мусиқа асарларини ижро этиш.

II- ярим йиллик:

1. 2 та мажор- минор гаммаси ва уларнинг учтовушлиги 1 та октавада
2. 2-3 этюд (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 5-6 мусиқа асарларини ижро этиш.

ТАХМИНИЙ АСАРЛАР РЎЙХАТИ

1. М.Муҳаммаджонова	«Эрталаб»
2. Ф.Амиров	«Кушлар»
3. И.Акбаров	«Саломат»
4. Ф.Назаров	«Ёшлик»
5. И.Хамроев	«Кулча нон»
6. Ф.Назаров	«Пахтаой»
7. Д.Зокиров	«Гулхан»
8. Т.Азимов	«Қўшиғимиз авжида»
9. Г.Қодиров	«Баҳор қўшиғи»
10.Н.Норхужаев	«Юлдузлармиз, юлдузлар»
11.Н.Норхужаев	«Яхши бола»
12.Илюхин қайта ишлаган	«Гопачок»
13.П.Барчунов	«Пляска»
14.Д.Зокиров	«Оқ гулзор»
15.В.Авксентьев қайта ишлаган	«Бу қандай садо»
16.В.А.Моцарт	«Алла»
17.А.Даргомыжский	«Казачок»
18.Украин халқ қўшиғи	«Янка»
19.Қорақалпоқ халқ куйи	«Бибигул»
20.Белорус халқ қўшиғи	«Савка ва Гришка»
21.Г.Қодиров	«Арча байрами»
22.В.Авксентьев қайта ишлаган	«Қирлар оша»
23.А. Мухамедов	«Арча»
24.Ўзбек халқ куйи	«Қора соч»
25.В. Моцарт	«Аллегретто»
26.И.Акбаров	«Пўлат қанотлар»
27.Г.Қодиров	«Салом янги йил»
28.Ўзбек халқ куйи	«Оқ теракми кўк терак»
29.Р.Комилжонов	«Биз бахтиёр ёшлармиз»

Этюдлар

1. Т.Ражабий – 1-сон
2. Ғ.Қўчқоров – 4-сон (Қ.Усмонов дарслиги)
3. А.Яньшиков – 13-сон
4. К.Берно – 16-сон

2-СИНФ ТАЛАБЛАРИ

1. Ўқувчи дастлабки билимларин пухталаб янги позицияларни ўрганиш ва уларни бирлаштиришни ўзлаштириши.
2. Штрихлар (тремло, легато, стокатта) ва уларнинг алмашинувини ўрганиш.
3. Қўшма ноталар ва оддий аккордлар.
4. Позициялар бирлигида 2 октавагача гаммалар ва арпеджиоларни

чалиш.

5. Хроматик гаммалар. Трель учун унча қийин бўлмаган машқлар, энг содда фложетталар.
6. Гаммалар ва арпеджиолар 4-5 та,
7. Турли техник даражадаги этюдлар 4-6 та,
8. Асарлар 10-15 та (2-3 таси ўзбек халқ куйларидан бўлиши лозим).

2-СИНФ

АКАДЕМИК КОНЦЕРТЛАР ТЕХНИК СИНОВЛАР ВА ИМТИҲОН ДАСТУРИ

I- ярим йиллик:

1. 2-3 мажор ва минор гамма ва уларнинг учтовушлиги (ҳар-хил штрихларда).
2. 2-3 этюдлар (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 4-5 кичик мусиқа асарларини ижро этиш.
 - a. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - b. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - c. Ўзбек халқ куйи
 - d. Ўзбек композиторлари асари

II- ярим йиллик:

1. 2-3 мажор ва минор гамма ва уларнинг учтовушлиги (ҳар-хил штрихларда).
2. 2-3 этюд (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 4-5 мусиқа асарларини ижро этиш.
 - a. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - b. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - c. Ўзбек халқ куйи
 - d. Ўзбек композиторлари асари

ТАХМИНИЙ АСАРЛАР РЎЙХАТИ

1. Х. Х. Ниёзий	«Сайёра»
2. Б.Гиенко қайта ишлаган	«Жанон»
3. Н.Норхужаев	«Жило»
4. П.Холиқов	«Қувноқ куй»
5. М.Мирзаев	«Янги тановар»
6. Ўзбек халқ куйи	«Қари наво»
7. Ф.Васильев қайта ишлаган	«Хоразм лазгиси»
8. Г.Собитов қайта ишлаган	«Рақс»
9. Д.Зокиров	«Рақс»
10. А.Бобоев	«Чоргоҳ»

11. Н. Норхужаев	«Ҳаракатдан баракат»
12. Х. Рахимов	«Тарона»
13. Х. Рахимов	«Вальс»
14. Г. Қодиров	«Ракс»
15. Н. Норхужаев	«Хониш»
16. А. Одилов	«Фарғонача»
17. Ю. Ражабий	«Баҳорим»
18. Ю. Ражабий	«Зафар»
19. М. Левиёв	«Охангарон»
20. Н. Бакланов	«Хоровод»
21. Н. Норхўжаев	«Яхши бола»
22. Ўзбек халқ куйи	«Яллама-ёрим»
23. Ўзбек халқ куйи	«Андижон полькаси»
24. И. Акбаров	«Баҳор»
25. Украин халқ кўшиғи	«Ехал Казак за Дунай»
26. В. Папанов	«Наигриш»
27. А. Муҳамедов	«Шоҳи сўзона»
28. Уйғур халқ кўшиғи	«Она орзуси»

Этюдлар

1. Х. Нурматов – 6-8 сонли (Х. Нурматов дарслиги)
2. Н. Бакланов – 6-сонли
3. А. Пельчиков – 3-сонли
4. А. Камаровский

3-СИНФ ТАЛАБЛАРИ

1. Куйидаги штрихларни ўрганиш: лигато, стаккато, тремоло.
2. Навбатдаги позицияларни ўрганиш, уларни турли хилда бирлаштириш.
3. Қўшма ноталарда позицияларни бирлаштириб машқ ва этюдлар чалиш, аккордлар.
4. Икки октавада гаммалар ва арпеджиолар. Хроматик гаммалар билан танишув.
5. Енгил пьесаларни таҳлил этиш малакасини ўстириш.
6. Ўқув йили давомида ўқувчи куйидагиларни ўзлаштириши лозим: камида 4 та уч октавали гамма
7. 5-6 та этюд.
8. 12-15 та асарлар киритилади.
 - а. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - б. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - в. Ўзбек халқ куйи
 - д. Ўзбек композиторлари асари

3-СИНФ

АКАДЕМИК КОНЦЕРТЛАР ВА ТЕХНИК СИНОВЛАР ДАСТУРИ

I- ярим йиллик:

1. 3-4 мажор -минор гаммалари ва уларнинг учтовушлиги (ҳар-хил штрихларда).
2. 3-4 этюдлар (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 4-5 кичик мусиқа асарларини ижро этиш.
 - a. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - b. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - c. Ўзбек халқ куйи
 - d. Ўзбек композиторлари асари

II- ярим йиллик:

1. 3-4 мажор ва минор гаммалари ва уларнинг учтовушлиги (ҳар-хил штрихларда).
2. 3-4 этюд (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 3-4 мусиқа асарларини ижро этиш. (Йирик шаклдаги асарлардан 1 та)
 - a. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - b. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - c. Ўзбек халқ куйи
 - d. Ўзбек композиторлари асари

ТАХМИНИЙ АСАРЛАР РЎЙХАТИ

1. Х.Рахимов	«Вальс»
2. Р.Турсунов	«Шахло»
3. Г.Собитов	«Рақс»
4. С.Рустамов	«Аскэрани»
5. Рус халқ куйи	«Ай, все кумушки домой»
6. М.Хусейнли	«Жўжаларим»
7. С.Рахманинов	«Италянча полька»
8. Ф.Шуберт	«Серенада»
9. М.Мирзаев	«Гулшан»
10. М.Мирзаев	«Янги тановар»
11. М.Мирзаев	«Орзу дил»
12. Р.Турсунов	«Ўлкам таронаси»
13. М.Мирзаев	«Дил куйласин»
14. Ўзбек халқ куйи	«Фарғонача рез»
15. Ўзбек халқ куйи	«Сабох»
16. Хоразм халқ куйи	«Норим - норим»
17. У.Хожибеков	«Қўшиқ ва рақс»
18. Ўзбек халқ куйи	«Шароб I»
19. М.Мирзаев	«Баҳор вальси»
20. О.Назаров	«Сайри лола»

21.М.Левиев	«Ғайратли қиз»
22.В.А.Моцарт	«Рондо»
23.В.Обер	«Тамбурин»
24.С.Юдаков	«Теримчилар қўшиғи»
25.Ф.Амиров. (Эрталаб кинофильмидан)	«Аслан қўшиғи»
26.В.Моцарт	Соната №5
27.Ф.Гендель	Соната №6
28.П.И.Чайковский	Романс
29.И.С.Бах	Аве Мария

Этюдлар

1. Р.Хамракулов – 15-20 сонли (Р.Хамракулов дарслиги)
2. Ш.Данкля – 15 сонли
3. А.Комаровский – 14 сонли
4. Н.Бакланов – 8 сонли

4-СИНФ ТАЛАБЛАРИ

1. Штрихлар устида ишлаш, уларнинг бирмунча мураккаб бўлган турларга алмашинув услубларини эгаллаш. Позицияларни ўзлаштириш.
2. Қўшма ноталарда позицииларни бирлаштириш устида ишлаш.
3. 5-6 та уч октавали гамма за арпеджио турли хилларини ўрганиш.
4. 4-6 та этюд.
5. 12-15 та пьеса (улардан биттаси йирик шаклда бўлиши лозим) киритилади..
 - а. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - б. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - с. Ўзбек халқ куйи
 - д. Ўзбек композиторлари асари

4-СИНФ

АКАДЕМИК КОНЦЕРТЛАР ВА ТЕХНИК СИНОВЛАР ДАСТУРИ

I- ярим йиллик:

1. 3-4 та мажор-минор гаммалари ва уларнинг учтовушлиги (ҳар-хил штрихларда).
2. 3-4 этюдлар (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 4-5 мусиқа асарларини ижро этиш.(1 та йирик шаклдаги асар)
 - а. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - б. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари

- c. Ўзбек халқ куйи
- d. Ўзек композиторлари асари

II- ярим йиллик:

1. 3-4 мажор-минор гаммалари ва уларнинг учтовушлиги айланишлари (ҳархил штрихларда).
2. 3-4 этюд (якка ҳолда ва фортепиано жўрлигида).
3. 4-5 мусиқа асарларини ижро этиш. (1 та йирик шаклдаги асар)
 - a. Жаҳон мумтоз композиторлари асари
 - b. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - c. Ўзбек халқ куйи
 - d. Ўзек композиторлари асари

ТАХМИНИЙ АСАРЛАР РЎЙХАТИ

1. Р Губайдуллин	«Оромижон»
2. А.Мухамедов қайта ишлаган	«Роҳат»
3. А.Абдурасулов	«Қўшчинор»
4. Ўзбек халқ куйи	«Таржи наво»
5. С.Абрамова	«Рақс»
6. М.Мирзаев	«Шодлик»
7. Т.Жалилов	«Отмагай тонг»
8. М.Мирзаев	«Завқим келур»
9. Ф.Васильев	«Сегоҳ»
10. Т.Жалилов	«Эй сабо»
11. Д.Зокиров	«Кўрмадим»
12. Б.Гиенко	«Ёлғиз»
13. С.Жалил	«Ноз этма»
14. О.Назаров	«Сайри лола»
15. У.Гаджибеков	«Қўшиқ ва рақс»
16. Ш.Сайфутдинов	«Фасли баҳор»
17. Ф.Назаров қайта ишлаган	«Уфори насруллои»
18. К.Абдуллаев қайта ишлаган	«Мирзадавлат»
19. Н. Норхўжаев	«Лирик куйи»
20. О.Ридинг	«Концерт си минор»
21. Ўзбек халқ куйи	«Қўшчинор»
22. А. Вивальди	«Концерт соль мажор»
23. М.Мирзаев	«Ором»
24. Нариманидзе	«Грузинча рақс»
25. М.Мирзаев	«Янги тановор»
26. Ўзбек халқ куйи	«Дутор баёти»
27. Ўзбек халқ куйи	«Дилхирож»
28. У.Гаджибеков	Фантазия №2

29.Н.Паганини	Каприс
30.П.И.Чайковский	Русча рақс
31.Ф.Шуберт	Серенада
32.М.Глинка	Полька
33.Н.Римский-Корсаков	Полёт шмеля
34.В.Глюк	Куй
35.С.Хайитбоев	Баллада
36.А.Герай	Бахчакюрд
37.Э.Женкинсон	Рақс

Этюдлар

1. Р.Хамракулов – 15 сонли
2. Крайзер – 7 сонли
3. Ф.Васильев – 10 сонли
4. Вольфарт – 3-4 сонли

5-СИНФ ТАЛАБЛАРИ

1. Битирув имтихони дастурини тайёрлаш.
2. Ўтилган барча гамма ва арпеджиоларнинг ҳамма шакллари такрорлаш.
3. Этюд ва гаммаларни турли техник даражада ўрганиш.
4. Битирув имтихони дастуридан ташқари ўқувчи яна 5-6 та мусиқа асари ўрганиши лозим (улардан 2 таси йирик шаклда, 2-3 таси ўзбек халқ куйларидан бўлиши лозим).
 - a. Жахон мумтоз композиторлари асари
 - b. МДХ халқ куйлари ёки композиторлари асари
 - c. Ўзбек халқ куйи
 - d. Ўзбек композиторлари асари

5-СИНФ

ИМТИҲОН ДАСТУРИ

1. Битирув имтихони дастури куйидагилардан ташкил топиши лозим:
2. 1-2 йирик формадаги асарлар
3. Турли характердаги 2-3 та мусиқа асари (улардан бири виртуоз ижро этиш характерига эга бўлиши лозим)
4. 2-3 таси ўзбек халқ асарларидан ташкил топган бўлиши лозим.

АСАРЛАРНИНГ ТАХМИНИЙ РЎЙХАТИ

1. И.Брамс	«Венгерча рақс №1»
2. П.И.Чайковский	«Баркаролла»
3. А.Хачатурян	«Вальс»
4. Р.Глиэр ва Т.Содилов	«Лайли ва Мажнун» операсидан

5. К.Орипов
6. Д.Зокиров қайта ишлаган
7. Ж.Султонов
8. Ил.Акбаров
9. Ф.Алимов
- 10.М.Бафоев
- 11.Т.Жалилов
- 12.С.Жалил қайта ишлаган
- 13.С.Хожибеков
- 14.Г.Эргашев
- 15.С.Хайитбоев қайта ишлаган
- 16.С.Хайитбоев қайта ишлаган
- 17.А.Бобоев
- 18.О. Ридинг
- 19.Ф. Алимов
- 20.Белорус халқ кўшиғи
(А.Одилов қайта ишлаган)
- 21.Ўзбек халқ куйи
- 22.С.Алескерев
- 23.Г.Ханмамедов
- 24.А.Хачатурян
- 25.П.Сарасате
- 26.П.И.Чайковский
- 27.Ф.Лист
- 28.А.Аветисов
- 29.В.Монти
- 30.Ц.Кюи

- «Рақс»
«Ёрга салом»
«Тановар»
«Раққосасидан»
«Алла» («Ҳамза» кинофильмидан)
«Рақс»
«Гуллар рақси» («Умар Хайём» операсидан)
«Нурхон арияси» («Нурхон» мусикали драмасидан)
«Араб рақслари»
«Кўшиқ ва рақс»
«Сарахбори кўхистон»
«Норим-норим»
«Али Қамбар»
«Чоргоҳ»
«Соль мажор концерт 1-қисм»
«Лирик Вальс»
«Две белорусские песни»
«Наврўзи аҷам»
Сонатино
1,2,3- Концертлар
Қиличбозлар рақси
Концерт фантазияси
Рококко
Рапсодия №2,6
Жок
Чардаш
Тўхтовсиз ҳаракат

Этюдлар

- 31.Крайзер – 51 сонли
- 32.Вольфарт – 52 сонли
- 33.Комаровский – 16 сонли
- 34.К.Черни – №16-24 сонли
- 35.Мазас – №11-6 сонли
- 36.К. Черни – 4-8 сонли

АДАБИЁТЛАР

1. Усмонов Қ. Қашқар рубоб дарслиги (ўқитувчи танлаб олади)
Нурматов Х. Қашқар рубоб дарслиги (ўқитувчи танлаб олади)
Васильев Ф. Рубоб дарслиги (ўқитувчи танлаб олади)
Одилов А. Петросьянц. Чанг дарслиги (ўқитувчи танлаб олади)
Усмонов С. Рубоб тароналари(ўқитувчи танлаб олади)
Нурматов. Х. .Қашқар рубоби тароналари.1989 й
Қўчқоров Ғ. “Дилрабо” “Ўқитувчи”1997 й
Усмонов Қ. “Якка мусиқа дарслиги” 1998 й
Усмонов Қ. “Бошланғич рубоб дарслиги”.1995 й
УмаровА,О.Холматов Ўзбек халқ чолғулари.Хрестоматия Тошкент 1983 й
В.Мирзаахмедов , В.Тошхўжаев.“Бошланғич рубоб дарслиги”1984 й
Васильев Ф.Н. “Қашқар рубоби учун гамма ва арпеджио аппликатураси”
1978 й.
О.Назаров “Қашқар рубоби” 2013.